Lieta Nr. C15121714

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā, 2015.gada 14.janvārī

Jelgavas tiesa šādā sastāvā tiesnese K.Konderko,
tiesas sēdes sekretāre S.Titova,

izskatīja atklātā tiesas sēdē akciju sabiedrības „SEB banka", vienotais reģ.40003151743, prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītājs iesniedzis tiesā prasības pieteikumu pret atbildētāju, kurā lūdz piedzīt par labu prasītājam parādu 3404,52EUR, kas izriet no 2006.gada 10.aprīļa līguma par aktīvās kartes izsniegšanu un izmantošanu, sakarā ar ko atbildētājam izsniegts kredīta limits 2700LVL ar atjaunojamo robežu 810LVL, pielīgta procentu likme 16% gadā un ikmēneša atmaksas summa 135LVL, ar procentu un/ vai pamatsummas atmaksas datumu- katra mēneša 10.datumā. Norāda, ka noteikumi paredz atbildētāja pienākumu veikt minimālās bilances atjaunošanu līdz autoatmaksas dienai. Norāda, ka komisija par kavētu norēķinu un/vai ienākumu konta nepietiekamu atlikumu automātisko kredīta maksājumu veikšanai noteikta 60% gadā. Norāda, ka noteikumi paredz prasītāja tiesības debetēt atbildētāja ienākumu kontu, arī gadījumos, kad ienākumu kontā nav pietiekamu naudas līdzekļu, tādējādi veidojot ienākumu konta pārtēriņu, lai veiktu autoatmaksu. Atbildētājs saistības neveica un 25.05.2010. prasītājs vienpusēji atkāpās no līguma un noteica parāda atmaksas datumu 04.06.2010. Norāda, ka parāds sastāv no aktīvās kartes konta parāda 3140,92EUR, procentiem par lietošanu 197,21EUR, soda procentiem par laiku no 10.03.2010. līdz 24.05.2010. 66,39EUR. Lūdz piedzīt tiesas izdevumus, kā arī noteikt tiesības saņemt līdz sprieduma izpildei likumiskos procentus.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1716., 1720., 1753., 1756., 1943.,1946.pantu.

Prasītājam pieprasīta informācija par apstākļiem sakarā ar kreditora prasījuma pieteikšanu atbildētāja fiziskās personas maksātnespējas procesā.

Lietā saņemta prasītāja atbilde, kurā prasītājs norādījis, ka nav iesniedzis kreditora prasījumu /pers. A/ maksātnespējas procesā.

Lietas dalībnieki uz lietas izskatīšanu neieradās.

Prasītājs lūdzis lietu izskatīt bez viņa piedalīšanās, ka prasību uztur, lūdz izskatīt lietu uz norādītiem motīviem un uz lietā esošo rakstveida pierādījumu pamata.

Atbildētājam par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots pienācīgi, dokumenti, pavēste nosūtīti uz norādīto adresi, kas ir arī deklarētā dzīvesvietas adrese. Lūgumi, iesniegumi nav saņemti, neierašanās iemesli nav zināmi.

Tiesa nolēma, atbilstoši Civilprocesa likuma 156.panta pirmajai daļai, lietu izskatīt bez lietas dalībnieku piedalīšanās, jo nesaskatīja lietas atlikšanas pamatus.

Motīvu daļa

Novērtējot prasības pieteikumā norādītos apstākļus, kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa uzskata, ka prasība kā nepamatota ir noraidāma pilnīgi.

Lai arī atbildētājs lietā nav atsaucies, tiesa atzīst, ka šajā gadījumā nav taisāms aizmugurisks spriedums, jo lietā strīda izšķiršanai nav pamata vadīties tikai no prasītāja paskaidrojumiem un pierādījumiem.

10.04.06. puses noslēgušas līgumu par aktīvās kartes izdošanu un izmantošanu, saskaņā ar kuru atbildētājam izsniegts pieejams kredīts 2700LVL, ar kredīta atjaunojamo robežu 810LVL, ikmēneša atmaksas summu 135LVL, procentu likmi gadā 16%, ar procentu un pamatsummas atmaksu katra mēneša 10.datumā (lietas lapa 8). Kredīta limits ieskaitīts atbildētāja kontā, atbildētājs to izmantojis (lietas lapa 14-16). Prasītājs ar 25.05.2010. paziņojumu atbildētājam, vienpusēji atkāpies no aizdevuma saistības (lietas lapa 18-19).

Tiesa atzīst, ka saistība un prasījuma tiesības izbeigušās ar noilgumu, sakarā ar to, ka prasītājs līdz atbildētāja fiziskās personas maksātnespējas procesā bankrota procedūras pabeigšanai nav pieteicies kreditora prasījumu.

Ar publiski pieejamām maksātnespējas procesa reģistra ziņām apstiprinās, ka atbildētājam ar 20.03.2014. Jelgavas tiesas spriedumu pasludināts fiziskās personas maksātnespējas process, ka par administratoru iecelts Jānis Bērziņš, ka ar 19.09.2014. Jelgavas tiesas lēmumu pasludināta saistību dzēšanas procedūra.

Prasītājs lietā apliecinājis, ka savu kreditora prasījumu atbildētāja fiziskās personas maksātnespējas procesā nav pieteicis.

Lai pārbaudītu prasījuma pamatotību, tiesa uzskata, ka strīda izšķiršanai piemērojami Maksātnespējas likuma noteikumi, kā speciālie attiecībā uz prasītāju, kā atbildētāja kreditoru un atbildētāju kā prasītāja (kreditora) parādnieku, jo atbildētājam ir pasludināts fiziskās personas maksātnespējas process, kurā apstiprināta saistību dzēšanas procedūra un maksātnespējas process nav izbeigts, jo kreditoru prasījumu apmierināšanas kārtību parādnieka maksātnespējas procesa gadījumā regulē Maksātnespējas likums, lai arī maksātnespējas process apsludināts pēc prasības iesniegšanas tiesā.

Attiecībā uz fiziskās personas maksātnespējas procesu kreditoru prasījumu pieteikšanās kārtība noteikta Maksātnespējas likuma (spēkā

esošā likuma redakcija maksātnespējas procesa pasludināšanas laikā) 141.panta pirmajā daļā, kurā ir atsauce uz Maksātnespējas likuma XIII nodaļā noteikto kārtību, ka kreditora prasījumi piesakāmi mēneša laikā no dienas, kad maksātnespējas reģistrā izdarīts ieraksts par parādnieka maksātnespējas procesa pasludināšanu.

Ievērojot Maksātnespējas likuma 128.panta pirmā daļas noteikumus, kas nosaka, ka fiziskās personas maksātnespējas procesam tiek piemēroti juridiskās personas maksātnespējas procesa noteikumi, ja nav noteikts savādāk, tad saskaņā ar Maksātnespējas likuma 73.panta pirmo, otro daļu kreditoru prasījumi pret parādnieku iesniedzami administratoram mēneša laikā no dienas, kad maksātnespējas reģistrā izdarīts ieraksts par parādnieka maksātnespējas procesa pasludināšanu, ja termiņš nokavēts, tad kreditora prasījumu var iesniegt termiņā, kas nav ilgāks par sešiem mēnešiem no dienas, kad maksātnespējas reģistrā izdarīts ieraksts par parādnieka maksātnespējas procesa pasludināšanu, bet ne vēlāk kā līdz dienai, kad Maksātnespējas likumā noteiktā kārtībā sastādīts kreditoru prasījumu apmierināšanas plāns. Pēc šā termiņa kreditors zaudē kreditora statusu un savas prasījuma tiesības pret parādnieku. Fiziskās personas maksātnespējas procesā atšķirībā no juridisko personu maksātnespējas procesa ir galīgo bankrota procedūras izmaksu saraksts, kur noteikta kreditoru prasījumu segšanas kārtība, kā arī pārskats par saņemtajiem un izlietotajiem naudas līdzekļiem (Maksātnespējas likuma 147.pants), kā arī pēc fiziskās personas bankrota procedūras pabeigšanas administrators nosūta kreditoriem paziņojumu par bankrota procedūras pabeigšanu, kur norādīta apmierināto kreditoru prasījumu un neapmierināto kreditoru prasījumu summa (Maksātnespējas likuma 149.pants).

Lietā nav apstrīdams fakts, ka atbildētājam pasludināta saistību dzēšanas procedūra (Maksātnespējas likuma 157.,158.pants), ka prasītājs nav pieteicies savu kreditora prasījumu atbildētāja maksātnespējas procesā. Kā arī Maksātnespējas likums neparedz parādnieka saistību dzēšanas plāna grozījumus sakarā ar tādu kreditora prasījumu, kas nav pieteikts maksātnespējas procesā (Maksātnespējas likuma 162.pants). Fiziskās personas saistību dzēšanas procedūras mērķis ir parādniekam dot iespēju atbrīvoties no neizpildītām saistībām un atjaunot maksātspēju, kas arī ietverts fiziskās personas maksātnespējas procesa mērķī, jo saistību dzēšanas plānā noteikto darbību izpildes sekas ir saistību dzēšanas plānā norādīto fiziskās personas saistību dzēšana un apturēto izpildu lietvedību par dzēsto saistību piedziņu izbeigšana (Maksātnespējas procesa likuma 164.pants, 5.pants). Tādējādi, lai arī fiziskās personas maksātnespējas procesā nav noteikta stadija kreditora prasījuma iekļaušanai maksātnespējas procesā, tomēr Maksātnespējas likuma noteikumi neparedz, ka kreditoram būtu tiesības iestāties maksātnespējas procesā pēc parādnieka saistību dzēšanas plāna apstiprināšanas.

Tiesa uzskata, ka, ievērojot Maksātnespējas likuma 73.pantā noteikto, ka pēc kreditoru prasījumu pieteikšanas termiņa kreditors zaudē kreditora statusu un savas prasījuma tiesības pret parādnieku, prasītājs zaudējis savas prasījuma tiesības dēļ noilguma, tātad izbeidzoties saistībai, kas noteikts ar materiāltiesisku speciālā likuma normu, kas nav atjaunojams, tādējādi prasība noraidāma, kā nepamatota, jo likums ir noteicies sekas, ja kreditors savas tiesības nepiesaka noteiktā laikā. Tiesa uzskata, ka šāds noteiktais noilgums kreditora saistībām ir pamatojams ar tiesisko noteiktību maksātnespējīga parādnieka un viņa kreditoru attiecībās, jo ar maksātnespējas procesu parādnieks ieguvis tiesisku risinājumu atbrīvoties no saistībām, kuras nav iespējas atmaksāt pilnībā un savas maksātspējas atjaunošanai un kreditoram ar to jārēķinās, jo Maksātnespējas likums attiecībā pret parādnieku ir speciālā norma un tāpēc likumdevējs noteicis termiņu kreditoru loka apzināšanai. Tiesa uzskata, ka šāds noilgums kreditora saistībām atbilst likumā noteiktajam maksātnespējas mērķim un arī likumā nostiprinātajam kreditoru vienlīdzības principam (Maksātnespējas likuma 6.panta 1., 2.punkts), jo kreditoriem maksātnespējas procesā tiek dotas vienādas iespējas piedalīties procesā un saņemt savu prasījuma apmierinājumu, bet, ja viņš šīs tiesības nav izmantojis, tad parādniekam no tā nebūtu jācieš, jo tās nav iekļautas saistību dzēšanas plānā, tātad parādnieks nevar pretendēt uz šādu atlikušo saistību dzēšanu, jo saistību dzēšanas plāna izpildes rezultātā tiek dzēstas atlikušās plānā norādītās saistības un parādnieku tiesa atbrīvo no saistībām, kuras norādītas saistību dzēšanas plānā (Maksātnespējas likuma 164.panta pirmā daļa, 165.panta piektā daļa). Tāpēc situācija, kad pēc saistību plāna izpildes un atbrīvošanas no saistībām parādniekam būs kreditors ar spēkā esošu spriedumu par saistībām, kuras bija jāpiesaka maksātnespējas procesā un uz kuru izpildi un dzēšanu Maksātnespējas likumā noteiktā kārtībā varēja pretendēt parādnieks, nav atbilstoša likumā noteiktajam maksātnespējas mērķim un likumdevēja gribai.

Augstāk norādītos secinājumus par prasītāja prasījuma tiesību zaudēšanu, izbeidzoties saistībai, tiesa izdarījusi sistēmiski iztulkojot Maksātnespējas likuma normās noteikto kopumā, kā arī ņemot vērā Mg.jur. Gaida Bērziņa pausto skaidrojumu, viedokli rakstā Saistību izbeigšanās un dzēšana fiziskās personas maksātnespējas procesā, kas publicēts Jurista vārds Nr.13 (764) 2013.gada 2.aprīlis. Tiesa uzskata, ka kreditors pats atbildīgs par savu tiesību pieteikšanu.

Bez tam tiesa atzīst, ka saistība un prasījuma tiesības izbeigušās arī uz 01.01.2010. spēkā stājušos Komerclikuma D daļas noteikumu pamata, ka no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš, jo ar 25.05.2010. paziņojumu atbildētājam, prasītājs vienpusēji atkāpies no aizdevuma saistības, nosakot saistības izpildi līdz 04.06.2010. Tātad saistības izpildes termiņš bija 04.06.2010. Līdz ar to, atbilstoši Komerclikuma 389.pantā ietvertās tiesību normas jēgai un saturam, tā kā viena no līgumslēdzējpusēm ir komersants (prasītājs), tad pušu darījums ir atzīstams par komercdarījumu attiecībā uz prasītāju, un attiecībā uz prasītāju kā komercdarījuma dalībnieku konkrētajā gadījumā ir piemērojami Komerclikuma D daļas nosacījumi, tajā skaitā Komerclikuma 406.pants, kurā noteikts noilguma termiņš no komercdarījumu izrietošiem prasījumiem. Saskaņā ar Komerclikuma D daļas 406.pantu, no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš. Noilguma pārtraukums nav konstatēts.

Ņemot vērā to, ka prasība noraidāma, tad atbildētājam nerodas pienākums atlīdzināt prasītājam tiesāšanās izdevumus.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.,8.,9.,10.,12., 15., 93., 97., 156., 187.-193.pantu,

Nosprieda

Akciju sabiedrības „SEB banka", vienotais reģ.40003151743, prasību pret /pers. A/, personas kods /personas kods/, par parāda 3404,52EUR izrietošu no 10.04.06. līguma par aktīvās kartes izdošanu un izmantošanu piedziņu noraidīt pilnībā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Zemgales apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Jelgavas tiesā, termiņu sprieduma pārsūdzēšanai skaitot no pilna sprieduma sastādīšanas datuma- 2015.gada 16.janvāra.

Tiesnese K.Konderko